

ÎNCHEIERE

19 octombrie 2016

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, – Svetlana Filincova,
Judecători – Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

Examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Maria Ionescu,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dulce Silvia și Dulce Radu împotriva lui Dulce Fiodor și Dulce Efimia privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra la 2/3 din casa locativă și acțiunea depusă de Maria Ionescu împotriva lui Dulce Silvia, intervenient accesoriu notarul public Chiciuc Oxana, Dulce Nichifor, Dulce Gheorghe, Dulce Rodica, Anastasiu Oleg, Anastasiu Tamara, Jereghi Natalia și OCT Cahul privind anularea contractului de donație,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Maria Ionescu,

c o n s t a t ă :

La 08 septembrie 2003 reclamanții Duce Silvia și Dulce Radu au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Duce Fiodor și Dulce Emilia, solicitînd recunoașterea dreptului de proprietate asupra 2/3 din casa locativă, amplasată în satul Baurci Moldoveni, raionul Cahul.

În motivarea acțiunii Duce Silvia a indicat că, din anul 1973 ea este membrul familiei Dulce și de atunci locuiește în domiciliul părinților soțului său și că, timp de 30 ani, în perioada anilor 1973-2002, cu acordul socrilor, împreună cu soțul și fiul Dulce Radu au reconstruit casa de locuit ce le aparține cu drept de proprietate după Dulce Fiodor și Dulce Efimia și au mai construit și o anexă. Fiul la fel a contribuit financiar, cu banii cîștigați în Federația Rusă și în alte țări, la plata lucrărilor și materialelor de construcție. Pe parcursul anilor au construit beciul, garajul, bucătăria, au instalat gardul, au schimbat acoperișul, au pavat podeaua, cheltuieli pe care le estimează la suma de 70 000 lei. În anul 2000 a decedat soțul Dulce Dumitru, ea continuînd să locuiască cu fiul în casa socrilor.

Prin hotărîrea Judecătorei Cahul din 06 noiembrie 2003 au fost admise cerințele reclamantilor, a fost recunoscut după Dulce Silvia și Dulce Radu dreptul de proprietate asupra 2/3 din casa locativă amplasată în satul Baurci Moldoveni, raionul Cahul, înregistrată după Dulce Feodor și Dulce Efimia.

Ulterior, prin hotărîrea suplimentară a Judecătorei Cahul din 05 decembrie 2003 a fost pronunțată o hotărîre suplimentară la hotărîrea din 06 noiembrie 2003 și a fost împărțit între Dulce Silvia, Dulce Feodor și Dulce Efimia terenul aferent de pe lîngă casa amplasată în raionul Cahul, satul Baurci Moldoveni, înregistrată după Dulce Feodor și Dulce Efimia, a fost atribuit lui Dulce Silvia 2/3 din terenul sus indicat, iar lui Dulce Feodor și Dulce Efimia 1/3 din terenul în părți ideale.

La 04 mai 2009, Ionescu Maria a depus cerere de revizuire a hotărîrii Judecătorei Cahul din 06 noiembrie 2003.

Prin încheierea Judecătorei Cahul din 21 august 2009 s-a respins cererea Măriei Ionescu, privind revizuirea hotărîrii Judecătorei Cahul din 06 noiembrie 2003 și a hotărîrii suplimentare din 05 decembrie 2003.

Colegiul civil al Curții de Apel Cahul prin încheierea din 02 septembrie 2009 a restituit Măriei Ionescu apelul declarat împotriva hotărîrii Judecătorei Cahul din 06 noiembrie 2003.

Ulterior, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție prin decizia din 31 martie 2010 a admis recursul declarat de către Ionescu Maria, a casat integral încheierea Curții de Apel Cahul din 02 noiembrie 2009 și a restituit pricina la Curtea de Apel Cahul pentru rejudecare la faza de primire a cererii de apel.

Colegiul civil al Curții de apel Cahul prin decizia din 02 iunie 2010 a admis apelul declarat de Ionescu Maria împotriva hotărîrii Judecătorei Cahul din 06 noiembrie 2003 și a hotărîrii suplimentare din 05 decembrie 2003, cu casarea acestor hotărîri și restituirea pricinii spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La data de 11 ianuarie 2010 Ionescu Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Silviei Dulce, solicitînd anularea contractului de donație nr. 2-7 din data de 13 ianuarie 2004, încheiat între donatorii Dulce Feodor, Dulce Efimia pe de o parte și Dulce Silvia pe de altă parte.

În motivarea cererii de chemare în judecată indicat că ea este fiica lui Dulce Feodor și Dulce Efimia. În casa părintească, împreună cu părinții ei au locuit Dulce Dumitru (fratele ei) și soția acestuia, Dulce Silvia. Mama ei Dulce Efimia a decedat la 17 decembrie 2005, dar la 24 iulie 2003 a lăsat testament, în temeiul căruia a testat toată averea sa reclamantei Ionescu Maria. Tatăl ei a decedat la 25 decembrie 2008, dar la 23 iulie 2003 a testat casa locativă reclamantei, iar terenul casei de locuit, fratelui ei Dulce Gheorghe.

A mai indicat că în cadrul procedurii privind acceptarea moștenirii după decesul părinților săi a aflat că, după decesul fratelui ei Dulce Dumitru, la data de 13 ianuarie 2004 părinții ar fi încheiat cu Dulce Silvia contractul de donație nr. 2-7, în temeiul căruia ar fi donat Silviei Dulce 1/3 din casa părintească, construcție locativă, situată în satul Baurci Moldoveni, raionul Cahul, identificată prin numărul cadastral 1713117168 și 1/3 din terenul aferent pe care este amplasată această construcție. La momentul încheierii contractului de donație, tatăl ei, Dulce Feodor, avea vârsta de 90 de ani, era veteran și invalid, inclusiv cu contuzie, un picior amputat și conform datelor furnizate de medicul psihiatru, nu se orienta în timp, nu-și recunoștea copiii, nu-și ținea minte numele. Mai mult, tatăl ei nu putea vorbi și nu-și putea exprima voința prin grai, situație în care notarul trebuia să verifice capacitatea de exercițiu și obligația de a explica părților sensul și importanța proiectului actului juridic, de a verifica conformitatea conținutului lui cu intențiile reale ale părților și dacă nu este în contradicție cu legislația, ceea ce nu s-a făcut. Pune la îndoială și locul încheierii contractului pentru că, ambii donatori nu se puteau deplasa de sine stătător. Cît privește mama ei Dulce Efimia, la data încheierii contractului avea vârsta de 90 de ani și locuind cu Dulce Silvia, era în permanență într-o dependență continuă de aceasta și purta o frică față de nora sa, pentru că des era bruscată, amenințată, terorizată psihic de către aceasta.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 22 martie 2010 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu notarul public Oxana Chiciuc.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 22 octombrie 2010 au fost conexate într-un singur proces pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ionescu Maria împotriva Silviei Dulce cu privire la anularea contractului de donație și cererea de chemare în judecată depusă de Dulce Silvia și Dulce Radu împotriva lui Dulce Feodor și Dulce Efimia cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra 2/3 din casa locativă, amplasată în satul Baurci Moldoveni, r-nul Cahul.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 15.12.2010 a fost atras în proces în calitate de intervenienți accesorii pe Dulce Nichifor și Dulce Gheorghe, Dulce Rodica, Anastasiu Oleg, Anastasiu Tamara și Jereghi Natalia.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 04 aprilie 2013 Ionescu Maria a fost recunoscută succesorul în drepturi a lui Dulce Feodor.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 26 iunie 2014 a fost admisă acțiunea înaintată de Dulce Silvia, Dulce Radu împotriva lui Dulce Fiodor, Dulce Efimia. A fost recunoscut după Dulce Silvia, Dulce Radu dreptul de proprietate asupra 2/3 din casa locativă, amplasată în s.Baurci Moldoveni, r-nul Cahul, cu nr.cadastral 1713117168.01. A fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea Mariei Ionescu împotriva lui Dulce Silvia, intervenient accesoriu notarul public Chiciuc Oxana, Dulce

Nichifor, Dulce Gheorghe, Dulce Rodica, Anastasiu Oleg, Anastasiu Tamara, Jereghi Natalia și OCT Cahul privind anularea contractului de donație.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016 a fost admis apelul declarat de Maria Ionescu. A fost casată hotărîrea Judecătorei Cahul din 26 iunie 2014 în partea prin care s-a respins cererea de chemare în judecată a Mariei Ionescu și a fost emisă în această parte o nouă hotărîre, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Maria Ionescu și s-a anulat contractul de donație din 13 ianuarie 2014, înregistrat sub nr.2-7 de notarul Oxana Chiciuc, încheiat între Dulce Fiodor și Dulce Efimia pe de o parte și Dulce Silvia pe de altă parte, prin care i-a fost donată 1/3 cotă-parte din construcția locativă cu sectorul de pe lângă casă, din satul Baurci Moldoveni, raionul Cahul. În partea admiterii cererii de chemare în judecată depusă de Dulce Silvia și Dulce Radu, privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra 2/3 din casa locativă amplasată în satul Baurci Moldoveni, raionul Cahul, a fost menținută hotărîrea.

La 21 iunie 2016 Maria Ionescu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2016, solicitînd admiterea cererii, casarea parțială a deciziei recurate, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie respinsă acțiunea lui Dulce Silvia și Dulce Radu.

În motivarea cererii a indicat că Dulce Fiodor nu avea capacitate de exercițiu, nu avea discernămînt și nu era în deplinătatea facultăților mintale. Acest fapt a fost constatat de instanța de apel, dar care combate propriile aprecieri în partea ce ține de respingerea acțiunii privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra a 2/3 din imobil sunt în contradicției cu însuși aprecierile instanței de apel. Instanța de apel a constatat în speță că soții Dulce Fiodor și Dulce Efimia au recunoscut acțiunea în ședința de judecată, dar în același timp Dulce Fiodor era fără discernămînt.

Sușține că Dulce Fiodor și Dulce Efimia nu au primit copia cererii de chemare în judecată și că nu li s-a explicat consecințele recunoașterii acțiunii.

Mai indică că instanța de judecată a reținut acordul verbal cu privire la reconstrucția casei de locuit, deși în acest sens urma să existe un acord în formă scrisă.

Consideră recurenta că instanța de apel a examinat pricina în mod superficial, nu a dat apreciere cuvenită probelor din dosar și nu a reținut circumstanțele esențiale pentru soluționarea pricinii.

La 09 septembrie 2016 Dulce Silvia și Dulce Radu au depus referință la recursul declarat de Maria Ionescu, solicitînd declararea recursului inadmisibil.

Analizînd temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile Legii, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Maria Ionescu ca fiind inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod Procedură Civilă.

În conformitate cu art.433 lit. a) Cod Procedură Civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod Procedură Civilă.

Dat fiind faptul că temeiurile declarării recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII Cod Procedură Civilă, sunt strict delimitate de art.432, Completul reține că, reieșind din prevederile art.437 alin.(1) lit.f) Cod Procedură Civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau acelor circumstanțe ale aplicării eronate ale normelor de drept material sau procedural, care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, criticile invocate de recurent, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art.432 din Codul de Procedură Civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de judecată.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de judecată, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

Se cere a fi precizat că, specific recursului declarat în condițiile secțiunii a 2-a, Capitolul XXXVIII, Cod Procedură Civilă, este că recursul nu provoacă o rejudecare a fondului pricinii. Rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Abordarea recurentului în speță evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de judecată, însă argumentele acestuia nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor instanței de judecată, care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, iar recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, caracter care nu poate fi evidențiat de cererea de recurs în cauză.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod Procedură Civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarate de Maria Ionescu.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecători –

Svetlana Filincova,

Dumitru Mardari

Maria Ghervas